

STATEN VAN ARUBA

ZITTINGSJAAR 2017-2018

OVERZICHT VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE STATEN VAN ARUBA **GEDURENDE HET ZITTINGSJAAR 2017-2018**

I. DUUR VAN HET ZITTINGSJAAR

Van 12 september 2017 tot en met 10 september 2018.

II. VOORZITTER- ONDERVOORZITTERSCHAP

Landsbesluit van 12 september 2017, no. 1: Benoeming van mw. drs. M.G. Wyatt-Ras tot Voorzitter van de Staten van Aruba voor de periode van het Zittingsjaar 2017-2018.

Landsbesluit van 12 september 2017, no. 2: Benoeming van de heer drs. G.R. Herdé tot Ondervoorzitter van de Staten van Aruba voor de periode van het Zittingsjaar 2017-2018.

Landsbesluit van 27 oktober 2017, no. 28: Benoeming van de heer G.F. Besaril tot Voorzitter van de Staten voor de periode van het Zittingsjaar 2017-2018.

Landsbesluit van 27 oktober 2017, no. 2: Benoeming van de heer A.C.G. Bikker tot Ondervoorzitter van de Staten van Aruba voor de periode van het Zittingsjaar 2018.

Landsbesluit van 27 november 2017, no. 1; Benoeming van dhr. mr. Juan E. Thijsen tot Voorzitter van de Staten van Aruba voor het Zittingsjaar 2017-2018;

Landsbesluit van 20 november 2017, no. 15; Benoeming van dhr. Alvin A. Howell als Ondervoorzitter van de Staten van Aruba voor het Zittingsjaar 2017-2018

III. LIDMAATSCHAP STATEN

Op 22 september 2017 zijn er verkiezingen gehouden. De nieuw gekozen Staten is op 27 oktober 2017 aangetreden.

Samenstelling Staten van 12 september 2017 tot 27 oktober 2017:

Fractie Arubaanse Volkspartij (AVP): mw J.J. Arends-Reyes, B.Ed., dhr. ing. C.G. Dammers (plaatsvervangend fractieleider), dhr. drs. G.R. Herdé, mw. L.C. Jansen-Varlack, dhr. J.C.G.P. Kelly, dhr. D.R. Rasmijn, B.Sc., dhr. N.C. Roos, dhr.

A.M. Sneek (fractieleider), mw mr. D.G. de Sousa-Croes, dhr. M.A. Tromp, mw. C.N. Velasquez, mw. Drs. M.G. Wyatt-Ras.

Fractie Movimiento Electoral di Pueblo (MEP): dhr. G.F. Besaril, dhr. G.F. Croes, dhr. D.P. Oduber, B.Ec., dhr. C.V.J. Romero, mw. mr. X.J. Ruiz-Maduro (plaatsvervangend fractieleider), dhr. mr. J.E. Thijsen, mw. mr. E.C. Wever-Croes (fractieleider).

Fractie Partido Democracia Real (PDR): dhr. mr. A.C.G. Bikker.

Onafhankelijk lid: mw. drs. M.J. Lopez-Tromp.

Samenstelling Staten vanaf 27 oktober 2017:

Fractie Movimiento Electoral di Pueblo (MEP): dhr. G.F. Besaril (tot 20 november 2017), dhr. G.F. Croes (tot 17 november 2017), mw. L.J. Christiaans-Yarzagaray, M.Sc., (vanaf 17 november 2017) dhr. E.J.H. Croes (vanaf 17 november 2017), mw. D.R.Y. Lejuez, dhr. D.P. Oduber (tot 17 november 2017), mw. S.S.J. Ras (vanaf 20 november 2017), dhr. C.V.J. Romero (tot 17 november 2017), mw. mr. X.J. Ruiz-Maduro (tot 17 november 2017), dhr. H.W.G. Tevreden, B.Sc. (vanaf 17 november 2017), dhr. mr. J.E. Thijsen (vanaf 17 november 2017), dhr. R.G. Tjon, MBA, mw. drs. S.M. Tromp-Lee, B.Ec. (vanaf 17 november 2017), dhr. E.G.A. Vrolijk, LL.B (vanaf 17 november 2017), mw. mr. E.C. Wever-Croes (tot 17 november 2017).

Fractie Arubaanse Volkspartij (AVP): dhr. mr. drs. R.A. Arends, mw. J.J. Arends-Reyes, B.Ed., dhr. mr. drs. A.L. Dowers, dhr. M.B. Lampe, dhr. ing. M.E. de Meza, dhr. O.B. Sevinger, dhr. A.M. Sneek, mw. drs. M.G. Wyatt-Ras.

Fractie Partido Orguyoso y Respeta (POR): dhr. mr. A.C.G. Bikker (tot 17 november 2017), dhr. A.A. Howell (vanaf 17 november 2017), mw. drs. M.J. Lopez-Tromp (vanaf 17 november 2017), dhr. O.E. Oduber (tot 17 november 2017).

Fractie Red Democratico (RED): dhr. R.S. Croes, LL.B.

IV. INGEKOMEN/UITGAANDE STUKKEN

- a. Ingekomen: - Staten: 1244
                          - Griffier: 247
- b. Uitgaande: - Staten: 165
                          - Voorzitter: 205
                          - Griffier: 101
                          - Griffier (OV): 114

V. GEHOUDEN AANTAL VERGADERINGEN

- a.   **Openbaar:** 22
          Langste: OV # 14   42 uren en 29 min (begroting Land 2018)
          Kortste: OV # 1   5 minuten (Advies Centrale Commissie)
          Totaal is vergaderd: 132 uren en 7 minuten

- b. **Centrale Commissie:** 24
- c. **Vragenuur:** 0
- d. **Bijeenkomsten:** 8
- e. **Hoorzittingen:** 0
- f. **Senioren Convent:** 5
- g. **Buitengewone Vergadering:** 1
- h. **Plechtige Vergadering:** 1
- i. **Vaste Commissies:**
  - Cie. Landsuitgaven: 0
  - Cie. Huishoudelijke Aangelegenheden: 18
  - Cie. Koninkrijksaangelegenheden en Buitenlandse Betrekkingen: 10
  - Cie. Infrastructuur en Milieu: 6
  - Cie. Sociale Zaken, Gezin, Ouderenzorg en Volksgezondheid: 9
  - Cie. Onderwijs: 5
  - Cie. Justitiële Aangelegenheden, Integratie en Verzoekschriften: 4
  - Cie. Financiën, Economische Zaken en Overheidsorganisatie: 13
  - Cie. Transport en Communicatie: 4
  - Cie. Toerisme: 7
  - Cie. Sport en Cultuur: 1
  - Cie. Overheidsnv's en Nutsbedrijven: 0
  - Cie. Wetenschap, Innovatie, Energie en Duurzame Ontwikkeling: 1
  - Cie. Arbeid en Primaire Sector: 3
- j. **Bijzondere Commissies:**
  - B.Cie. Verzelfstandiging Staten van Aruba: 0
  - B.Cie. Wijziging Staatsregeling van Aruba: 0
  - B.Cie. Optimalisering Staten: 0
  - B.Cie. Werkveiligheid: 0
  - B.Cie. Ombudsman: 3

VI. SCHRIFTELIJK AANGEVRAAGDE VERGADERINGEN

a.	Openbaar:	6	- 4 opgeroepen	- 2 pending
b.	Centrale Commissie:	1	- 0 opgeroepen	- 1 pending
c.	Bijeenkomsten:	7	- 4 opgeroepen	- 3 pending
d.	Hoorzittingen:	0	- 0 opgeroepen	- 0 pending
e.	Vragenuur:	1	- 1 opgeroepen	- 0 pending

VII. SCHRIFTELIJKE VRAGEN VAN DE STATEN

Schriftelijk Gesteld: 794

Schriftelijk beantwoord door de Regering: 338

Statenlid:	Gesteld:	Beantwoord:	Onbeantwoord:
Dhr. Endy Croes	216	59	157
Mw. Sueann Ras	136	39	97
Dhr. Edgard Vrolijk	82	57	25
Dhr. Rocco Tjon	59	36	23
Dhr. Hendrik Tevreden	48	14	34
Dhr. Robert Candelaria	47	1	46
Dhr. mr. Richard Arends	36	33	3
Dhr. Marlon Sneek	35	18	17
Mw. drs. Marisol Lopez-Tromp	23	18	5
Mw. drs. Mervin Wyatt-Ras	23	0	23
Mw. Daphne Lejuez	18	18	0
Fracties MEP-POR-RED	16	16	0
Dhr. Alan Howell	15	12 (2x)	3
Fractie-MEP	13	13	0
Mw. Shailiny Tromp-Lee	12	12	0
Dhr. mr. Arthur Dowers	7	0	7
Mw. Setty Christiaans-Yarzagaray	4	0	4
Mw. Jennifer Arends-Reyes	4	4	0
Totaal Vragen Gesteld:	794	338	456

Per Minister	Gesteld:	Beantwoord:	Onbeantwoord:
MinPres/MinAZIEI	187	106 + 2 extra	81
Mw. mr. Evelyn C. Wever-Croes			
MinFEZC	51	30	21
Mw. mr. Xiomara J. Ruiz-Maduro			
MinROIM	95	95 + 1 extra	0
Dhr. Otmar E. Oduber			
MinSZA	16	12	4
Dhr. Glenbert F. Croes			
MinTCPS	39	16	23
Dhr. Crispin V.J. Romero			
MinJVI	56	9	47
Dhr. mr. Andin C.G. Bikker			
MinOWDO	141	66	75
Dhr. dr. Armando R. Lampe			
MinTVS	209	16	193
Dhr. Danguillaume P. Oduber			
Totaal:	794	338	456

VIII. DEELNAME AAN VERGADERINGEN EN EVENEMENTEN IN HET BUITENLAND

PARLATINO

Junta Directiva

23 november 2017, te Panama-Stad, Panama
13 en 14 april 2018, te Panama-Stad, Panama

Directiva de Comisiones

22 november 2017, te Panama-Stad, Panama
27 juli 2018, te Panama-Stad, Panama

Comisión de Asuntos Políticos, Municipales y de la Integración

22 en 23 november 2017, te Panama-Stad, Panama
24 en 25 mei 2018, te Panama-Stad, Panama
6 en 7 september 2018, te Buenos Aires, Argentina

Comisión de Asuntos Económicos, Deuda Social y Desarrollo Regional

22 en 23 november 2017, te Panama-Stad, Panama
15 en 16 maart 2018, te Panama-Stad, Panama

Comisión de Seguridad Ciudadana, Combate y Prevención al Narcotráfico, Terrorismo y Crimen Organizado

24 en 25 mei 2018, te Panama-Stad, Panama
6 en 7 september 2018, te Buenos Aires, Argentina

Comisión de Educación, Cultura, Ciencia, Tecnología y Comunicación

22 en 23 september 2017, te Panama-Stad, Panama
4 t/m 8 juni 2018, te Salvador, Bahia, Brazilië

Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca

24 en 25 mei 2018, te Panama-Stad, Panama

Comisión de Salud

17 en 18 november 2017, te San Salvador, El Salvador
14 en 15 juni 2018, te Havana, Cuba

Comisión de Equidad de Genero, Niñez y Juventud

17 en 18 november 2017, te San Salvador, El Salvador
15 en 16 maart 2018, te Panama-Stad, Panama

Comisión de Servicios Públicos y Defensa del Usuario y el Consumidor

6 en 7 september 2018, te Buenos Aires, Argentina

Comisión de Medio Ambiente y Turismo

22 en 23 november 2017, te Panama-Stad, Panama
24 en 25 mei 2018, te Panama-Stad, Panama

**Asamblea Parlamentaria Euro-Latinoamericana
(Eurolat)**

3 t/m 6 april 2018, te Panama-Stad, Panama

**XXXIV Asamblea Ordinaria del Parlamento Latinoamericano y
Caribense**

24 november 2017, te Panama-Stad, Panama

Foro de Transparencia y Lucha contra la Corrupción

23 november 2017, te Panama-Stad, Panama

V Encuentro de Comunicación Parlamentario

15 en 16 maart 2018, te Panama-Stad, Panama

OVERIGE

Seatrade Cruise Global Conference and Expo

5 t/m 8 maart 2018, te Fort Lauderdale, Florida, Verenigde Staten

**Ceremonie ter toelating van de nieuwe leden van het Parlamento
Hubenil van Curaçao**

2 maart 2018, Vergaderzaal Staten van Curaçao, te Willemstad, Curaçao

KONINKRIJKSRELATIES

Interparlementair Koninkrijksoverleg

9 t/m 12 januari 2018, te Oranjestad, Aruba

5 t/m 8 juni 2018, te Den Haag, Nederland

Tripartiete overleg

4 juni 2018, te Den Haag, Nederland

Viering Dag van de Vlag van Curaçao

1 en 2 juli 2018, te Curaçao

IX. ONTWERP-LANDSVERORDENINGEN

a. Ingediend door de Regering	: 17
b. Initiatief-OLV	: 2
c. Goedgekeurd	: 12
d. Bekrachtigde OLV's	: 12
e. Afgekondigde OLV's	: 10
f. Aanhangig in C.C.	: 5
g. Bij de Regering	: 0
d. Voor behandeling In O.V.	: 2
e. Ingetrokken	: 0

X. AMENDEMENTEN

Ingediend : **8** – (3 v/d RED-fractie, 3 v/d AVP-fractie, en 2 v/d MEP-fractie)
Aangenomen: **3** – (2 v/d MEP-fractie en 1 v/d RED-fractie)

Verworpen : **2** – (2 v/d AVP-fractie)
Ingetrokken : **2** – (2 v/d RED-fractie en 1 v/d AVP-fractie)

XI. MOTIES

Ingediend : **107** – (103 v/d fracties MEP-POR-RED, 4 v/d AVP-fractie)
Aangenomen: **96** – (91 v/d fracties MEP-POR-RED, 4 v/d AVP-fractie en 1 v/d fracties MEP-POR)
Verworpen : **7** – (6 v/d AVP-fractie en 1 v/d RED-fractie)
Ingetrokken : **4** – (2 v/d AVP-fractie, 1 v/d POR-fractie, en 1 v/d fracties MEP-POR-RED)

XII. ONTWERP-LANDSVERORDENINGEN AANGEBODEN AAN DE STATEN GEDURENDE HET ZITTINGSJAAR 2017-2018

1. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van het BWA (AB 1989 no. GT 100) houdende invoering van een Boek 2 inzake het rechtspersonenrecht (Landsverordening invoering Boek 2 inzake het rechtspersonenrecht) (ZJ 2017-2018-876);
2. Ontwerp-landsverordening houdende bepalingen inzake de internationale bijstandsverlening bij internationale belastingaangelegenheden (Landsverordening internationale bijstandsverlening belastingen)(ZJ 2017-2018-877);
3. Ontwerp-landsverordening houdende regels inzake overeenkomsten te sluiten langs elektronische weg (Landsverordening overeenkomsten langs elektronische weg) (ZJ 2017-2018-878);
4. Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de Minister, belast met Financiën, tot het aangaan van een of meer geldleningen ter aflossing onderscheidenlijk herfinanciering van leningen die in het jaar in het dienstjaar 2018 afgelost dienen te worden (ZJ 2017-2018-879);
5. Ontwerp-landsverordening tot wijziging v/d Landsverordening van 1 december 2016 tot vaststelling v/d begroting van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2017 (AB 2016 no. 59) (ZJ 2017-2018-880);
6. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening instelling ministeries 2014 (AB 2013 no. 94) (ZJ 2017-2018-881);
7. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van het saldo van de exploitatierekening over het dienstjaar 2016 (ZJ 2017-2018-882);
8. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-883);
9. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Raad van Advies voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-884);
10. Initiatief-Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Algemene Rekenkamer van Aruba voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-885);

11. Initiatief-Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Staten van Aruba voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-886);
12. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening belasting op bedrijfsomzetten (AB 2006 no. 83), de Landsverordening bestemmingsheffing AZV (AB 2014 no. 59), de Landsverordening overdrachtsbelasting (AB 1989 no. GT 73), de Verkopingsverordening (AB 1988 no. GT 42), de Algemene landsverordening belastingen (AB 1991 no. GT4), de Landsverordening reparatietoelage (AB 2010 no. 99), de Landsverordening Sociale Verzekeringsbank (AB 1992 no. 18), de Registratieverordening (AB 1989 no. GT 38), de Petroleumverordening zeegebied Aruba (AB 1987 no. 89) en tot intrekking van de Landsverordening successiebelasting (AB 1990 no. GT 26) (invoering crisisheffing en andere fiscale voorzieningen) (ZJ 2017-2018-887);
13. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Onderwijsfonds voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-888);
14. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-889);
15. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-890);
16. Ontwerp-landsverordening houdende bepalingen m.b.t. de bestrijding van infectieziekten en tot de toepassing van maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van infectieziekten (Landsverordening infectieziekten) (ZJ 2017-2018-891);
17. Ontwerp-landsverordening houdende regels m.b.t. het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten en de daarbij te volgen procedures (Aanbestedingsverordening) (ZJ 2017-2018-892).

XIII. ONTWERP-LANDSVERORDENINGEN GOEDGEKEURD DOOR DE STATEN GEDURENDE HET ZITTINGSJAAR 2016-2017

1. Ontwerp-landsverordening houdende bepalingen inzake de internationale bijstandsverlening bij internationale belastingaangelegenheden (Landsverordening internationale bijstandsverlening belastingen) (ZJ 2017-2018-877);
2. Ontwerp-landsverordening houdende machtiging van de Minister, belast met Financiën, tot het aangaan van een of meer geldleningen ter aflossing onderscheidenlijk herfinanciering van leningen die in het jaar in het dienstjaar 2018 afgelost dienen te worden (ZJ 2017-2018-879);
3. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van 1 december 2016 tot vaststelling van de begroting van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2017 (AB 2016 no. 59) (ZJ 2017-2018-880);
4. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening instelling ministeries 2014 (AB 2013 no. 94) (ZJ 2017-2018-881);

5. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-883);
6. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Raad van Advies voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-884);
7. Initiatief-ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Algemene Rekenkamer van Aruba voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-885);
8. Initiatief-ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Staten van Aruba voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-886);
9. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening belasting op bedrijfsomzetten (AB 2006 no. 83), de Landsverordening bestemmingsheffing AZV (AB 2014 no. 59), de Landsverordening overdrachtsbelasting (AB 1989 no. GT 73), de Verkopingsverordening (AB 1988 no. GT 42), de Algemene landsverordening belastingen (AB 1991 no. GT4), de Landsverordening reparatietoelage (AB 2010 no. 99), de Landsverordening Sociale Verzekeringsbank (AB 1992 no. 18), de Registratieverordening (AB 1989 no. GT 38), de Petroleumverordening zeegebied Aruba (AB 1987 no. 89) en tot intrekking van de Landsverordening successiebelasting (AB 19990 no. GT 26) (invoering crisisheffing en andere fiscale voorzieningen) (ZJ 2017-2018-887);
10. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Onderwijsfonds voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-888);
11. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-889);
12. Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2018 (ZJ 2017-2018-890).

XIV. DANKWOORD IN DE SLOTTOESPRAAK VAN DE VOORZITTER DER STATEN

- Aan het Politiekorps en de Cuerpo Especial die steeds paraat hebben gestaan om de orde in de tribune en buiten de vergaderzaal te bewaren.
- Aan de pers, radio en televisie voor hun medewerking, belangstelling en opbouwende kritiek, met speciale dank aan Diario TV voor de verleende dienst bij het uitzenden van de openbare vergaderingen.
- In het bijzonder aan de griffiers en het Griffiepersoneel voor hun ondersteunende werkzaamheden.
- Aan alle instanties en het publiek in het algemeen voor hun medewerking en belangstelling.

Aruba, 10 september 2018